

DPS

DEMOKRATSKA PARTIJA
SOCIJALISTA CRNE GORE

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

Gospodinu Ranku Krivokapiću

		CRNA GORA	81000 Podgorica
SKUPŠTINA CRNE GORE		Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10	
PRIMLJENO:	24. V	20 15	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/15-18		tel: 020/ 242 161
VEZA:			faks: 020/ 247 572
EPA:			e-mail: klub.dps@skupstina.me
SKRAĆENICA:			Datum, 24. 5. 2015.

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, u ime poslaničkog kluba DPS-a, **predsjedniku Vlade**, postavljam sljedeće pitanje:

Kako se odražava opstrukcija realizacije razvojnih projekata na finansijska, ekonomska i ukupna društvena kretanja?

Obrazloženje

Imajući u vidu sve što se dešavalo i proteklih dana nastavlja se opstrukcija razvojnih projekata. Propuštenim razvojnim šansama, izgleda da se priključuju i Mamula i Buljarica, o čemu govore rasprava i glasanje na skupštinskim odborima - kada je u pitanju Mamula i orkestrirana negativna medijska kampanja – u slučaju Buljarice.

Epilog svega ovoga je da će pored stotina miliona Eura investicija i više stotina novih radnih mjesta, izostati i dugoročni izdašni budžetski prihodi. Dakle, sada je već jasno da nijesu u pitanju pojedinačni primjeri zastoja ili neuspješne realizacije investicione namjere. Jasno je da nijesi u pitanju ni jedna

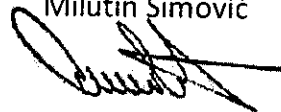
ni dvije plaže, da nije u pitanju ni gdje je investiciona destinacija, niti destinacija iz koje dolazi investitor. Jasno je da je u pitanju pokušaj zaustavljanja svega što znači razvoj, svih projekata za koje su zainteresovani prestižni investitori, svega što predstavlja potencijalna nova radna mjesta, svega što su potencijalni dugoročni održivi budžetski prihodi. Budžetski prihodi koji trebaju da obezbijede nove razvojne projekte, posebno na sjeveru, veće plate i bolje uslove u zdravstvu i prosvjeti, veću podršku kulturi i sportu, izdašniju socijalnu podršku i sve ono što jedno društvo čini naprednim.

Sa destrukcijom se pokušalo i kod auto puta – kod najvećeg infrastrukturnog projekta u istoriji Crne Gore, ali na sreću, nije se uspelo u tome. Brojne potvrde ispravnosti i značaja tog projekta dolaze od relevantnih međunarodnih institucija i sa evropskih adresa, sa kojih je već najavljena konkretna finansijska podrška realizaciji regionalnih infrastrukturnih projekata. Uprkos svemu tome, sa domaće političke scene se i danas čuju negativne ocjene, a čuje se i poneka naknadna negativna pamet i o tom projektu.

Mislim da moramo ukazati da se paralelno sa opstrukcijom razvoja, pokušava urušiti budžetska stabilnost i održivost javnih finansija. Usvajanjem ili pak stavljanjem u proceduru, ne više pojedinačnih, već čitave serije predloga zakona, sa isključivo populističkim sadržajem, jasno je da se želi urušiti cjelokupni finansijski sistem. I to se sve čini pod maskom brige za radnike koji imaju status tehnološkog viška, brige za majke, za učenike, studente... Na sceni je pravo utrkivanje ko će dosmisliti neku ideju koja će biti populistički prihvatljivija, a da bude što štetnija po održivost javnih finansija.

Sigurni smo da nas svi ti izazovi neće pokolebati da posvećeno radimo na stvaranju uslova za dinamiziranje ekonomskog razvoja i dalju demokratizaciju društva, za pojačani osjećaj pravne sigurnosti svakog građanina Crne Gore i za još dinamičnije ispunjavanje obaveza u pregovaračkom procesu sa EU. Poziv za članstvo u NATO, svakako, biće dodatni impuls i garancija svim ovim procesima.

Milutin Simović

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	22. VI 2015. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/15-18/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG 1

Vlada Crne Gore
Predsjednik

Broj: 01 - 2448

Podgorica, 18. jun 2015. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospodin Ranko KRIVOKAPIĆ, predsjednik

Poštovani predsjedniče,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja, postavljena tokom Premijerskog sata održanog 27. maja 2015. godine.

S poštovanjem,

Milo ĐUKANOVIĆ

1. Milutin Simović, DPS

POSLANIČKO PITANJE

Kako se odražava opstrukcija realizacije velikih razvojnih projekata na finansijska, ekonomska i ukupna društvena kretanja?

O b r a z l o ž e n j e

Imajući u vidu sve što se dešavalo i proteklih dana nastavlja se opstrukcija razvojnih projekata. Propuštenim razvojnim šansama, izgleda da se priključuju i Mamula i Buljarica, o čemu govore rasprava i glasanje na skupštinskim odborima - kada je u pitanju Mamula i orkestrirana negativna medijska kampanja – u slučaju Buljarice.

Epilog svega ovoga je da će pored stotina miliona Eura investicija i više stotina novih radnih mjesta, izostati i dugoročni izdašni budžetski prihodi. Dakle, sada je već jasno da nijesu u pitanju pojedinačni primjeri zastoja ili neuspješne realizacije investicione namjere. Jasno je da nijesi u pitanju ni jedna ni dvije plaže, da nije u pitanju ni gdje je investiciona destinacija, niti destinacija iz koje dolazi investitor. Jasno je da je u pitanju pokušaj zaustavljanja svega što znači razvoj, svih projekata za koje su zainteresovani prestižni investitori, svega što predstavlja potencijalna nova radna mjesta, svega što su potencijalni dugoročni održivi budžetski prihodi. Budžetski prihodi koji trebaju da obezbijede nove razvojne projekte, posebno na sjeveru, veće plate i bolje uslove u zdravstvu i prosvjeti, veću podršku kulturi i sportu, izdašniju socijalnu podršku i sve ono što jedno društvo čini naprednim.

Sa destrukcijom se pokušalo i kod auto puta – kod najvećeg infrastrukturnog projekta u istoriji Crne Gore, ali na sreću, nije se uspjelo u tome. Brojne

potvrde ispravnosti i značaja tog projekta dolaze od relevantnih međunarodnih institucija i sa evropskih adresa, sa kojih je već najavljena konkretna finansijska podrška realizaciji regionalnih infrastrukturnih projekata. Uprkos svemu tome, sa domaće političke scene se i danas čuju negativne ocjene, a čuje se i poneka naknadna negativna pamet i o tom projektu.

Mislim da moramo ukazati da se paralelno sa opstrukcijom razvoja, pokušava urušiti budžetska stabilnost i održivost javnih finansija. Usvajanjem ili pak stavljanjem u proceduru, ne više pojedinačnih, već čitave serije predloga zakona, sa isključivo populističkim sadržajem, jasno je da se želi urušiti cjelokupni finansijski sistem. I to se sve čini pod maskom brige za radnike koji imaju status tehnološkog viška, brige za majke, za učenike, studente... Na sceni je pravo utrkivanje ko će dosmisliti neku ideju koja će biti populistički prihvatljivija, a da bude što štetnija po održivost javnih finansija.

Sigurni smo da nas svi ti izazovi neće pokolebati da posvećeno radimo na stvaranju uslova za dinamiziranje ekonomskog razvoja i dalju demokratizaciju društva, za pojačani osjećaj pravne sigurnosti svakog građanina Crne Gore i za još dinamičnije ispunjavanje obaveza u pregovaračkom procesu sa EU. Poziv za članstvo u NATO, svakako, biće dodatni impuls i garancija svim ovim procesima.

ODGOVOR

Gospodine Simoviću,

Crnogorska ekonomija je u postreferendumskom periodu prosječno godišnje rasla po stopi od 3,2%. Iako je, imajući u vidu dužinu perioda, a posebno da je veći njegov dio obilježila razorna evropska i globalna ekonomska kriza ovo dobar rezultat, jasno je da su Crnoj Gori potrebne više stope rasta da bi nastavila da se približava prosjeku evropske razvijenosti. Prema podacima iz 2013. mi smo na nivou od 40% razvijenosti EU (mjereno BDP per capita po paritetu kupovnih snaga). Iako smo po ovom pokazatelju bliži EU od svih zemalja Zapadnog Balkana osim Hrvatske, neophodno je stvoriti sve predulove za dinamiziranje ekonomskog rasta ukoliko zaista želimo da napravimo odlučan zaokret u državnoj politici i da se bezrezervno posvetimo dostizanju evropskog životnog standarda za građane Crne Gore. A osnovni preduslov proširenja proizvodne i izvozne baze ekonomije, odnosno ubrzanja ekonomskog rasta su investicije. Svjedočanstvo tome je i činjenica da smo ovakve stope rasta u poslednjoj deceniji obezbijedili prevashodno, zahvaljujući intenzivnom prilivu direktnih stranih investicija u iznosu od preko 5 milijardi eura i projektovani realni ekonomski rast crnogorske ekonomije od 3,5% u 2015. godini zasnovan je na scenariju od najmanje 400 miliona EUR investicija, od kojih je najvažnija početak izgradnje prve dionice auto puta Bar-Boljare.

Poželjne – više stope ekonomskog rasta (u zoni od 4 – 5% godišnje) mogli bi obezbijediti ukoliko bi ubrzali proces donošenja odluka i stvaranja pretpostavki za realizaciju još jednog broja krupnih razvojnih projekata, prije svega u djelatnostima koje smo odavno prepoznali kao razvojne prioritete – u turizmu i energetici. Važno je napomenuti da je za korišćenje tih naših potencijala postojao i da još postoji naglašeni interes renomiranih investitora. Umjesto takvog odnosa, nažalost kod nas se odomaćila praksa da dio, po definiciji odgovorne i upućene javnosti – državnih organa, političkih

partija, medija i nevladinog sektora, preduzima destruktivne aktivnosti sa ciljem onemogućavanja zainteresovanih partnera da ostvare svoj investicioni naum i da doprinesu dostizanju razvojnih ciljeva naše Države. Takva subverzivna aktivnost obavezno je upakovana u zavodljivu demagošku argumentaciju zabrinutosti njenih aktera za očuvanje nacionalnih resursa i suzbijanje potencijalne korupcije u društvu.

Najubjedljiviji primjer takve neodgovornosti prema Crnoj Gori vezan je za već poznati slučaj projekta „Kraljičina plaža“ Dubovica gdje je višemjesečna negativna i neutemeljena kampanja rezultirala odustajanjem investitora od planirane investicije. Koji su direktni i indirektni efekti ovakve politike po našu ekonomiju? Gubitak od 21 milion eura prihoda namijenjenih opštinama Budva i Bar po osnovu prodaje zemljišta. Takođe, gubitak oko 220 miliona eura planirane investicije i 280 novih, dobro plaćenih stalnih radnih mjesta, kao i 140.000 eura godišnje na ime zakupa same plaže. Propuštena je i prilika da se u Crnoj Gori u kratkom roku izgradi još jedan visoko kvalitetni rizort koji bi doprinio promociji Crne Gore kao prestižne evropske turističke destinacije. Naravno, izostao je i doprinos ovog turističkog naselja trajnom rastu crnogorskog BDP.

Ovo, kako znamo, nije jedini primjer upropaštavanja razvojnih šansi Crne Gore od strane dijela neodgovorne crnogorske javnosti, ali je postao najupečatljiviji zbog uloge koju je na tom planu imala prepoznatljivo nova ad-hoc formirana većina u crnogorskom Parlamentu, sa kapacitetom da osujeti realizaciju ovog projekta.

Pomenuću i opstrukciju predloga odluka o prihvatanju Aneksa br. 1 ugovora o zakupu hotela “Kraljičina plaža” Budva i Ugovora o zakupu hotela “Sveti Stefan” i “Miločer”. Vlada Crne Gore je dva puta razmatrala i jednoglasno utvrdila predloge ovih odluka. Nakon usvajanja od strane nadležnih skupštinskih odbora uz amandmane u 2014, aneksi ugovora su već skoro

godinu dana u skupštinskoj proceduri. Opstrukcijom u ovom slučaju, nije započeta gradnja novog hotela kapaciteta 126 jedinica kategorije 5 zvjezdica, kojim treba zaokružiti kompleks Miločera kao visokokvalitetnog turističkog riziorta. Dovodi se u pitanje investicija od najmanje 70 miliona eura u novi hotel "Kraljičina plaža". Takođe, ugrožava se šansa za otvaranje 300 novih radnih mjesta u najprestižnijem hotelskom lancu u svijetu. Da podsjetimo, ova investicija bi obezbijedila značajno punjenje državnog i lokalnog budžeta po osnovu poreza i doprinosa, i takođe ovim investicionim aranžmanom predviđeno je vraćanje izgrađenih objekata najvišeg standarda Državi po isteku zakupa.

Ovih dana svjedoci smo nastavka politike opstrukcije razvoja kroz novu negativnu kampanju povodom investicija u Buljarici i na ostrvu Mamula. Podsjetiću Vas na osnovne ekonomske pokazatelje ove dvije investicije.

Valorizacija lokaliteta Buljarica, prema zamisli investitora koju je izložio ne samo Vladi, nego i predstavnicima zainteresovanih poslaničkih klubova, ogleda se u izgradnji od 350.000 m² – 500.000 m² godišnje, za period od oko 20 godina. Očekivani građevinski radovi (bez infrastrukture) bili bi za oko 60% veći od ukupnih nacionalnih godišnjih investicija u oblasti građevine u prethodnom periodu. Projekat bi podrazumijevao prosječnu godišnju zaposlenost na nivou od oko 10.350 radnika, od kojih 8.500 direktno na izgradnji projekta i 1.850 u djelatnostima snabdijevanja. U trenutku pune operativnosti projekta, kreiralo bi se direktno 50.000 novih radnih mjesta sa dodatnih 16.000 kroz multiplikativne efekte.

Za projekat turističke valorizacije ostrva Lastavica sa tvrđavom „Mamula“, nije dobijena saglasnost skupštinskog odbora za ekonomiju, uz najavu da će identično - negativan epilog biti i u Odboru za zakonodavna pitanja. Ukoliko bi to bio i konačan stav i ukoliko se projekat ne realizuje, Crna Gora bi

izgubila mogućnost podizanja kvaliteta ukupne turističke ponude, i suzbila efekte saradnje sa nesumnjivo kredibilnim partnerom kakav je Orascom.

Direktne štete u ovom slučaju bile bi: gubitak investicije od 15 miliona eura; takođe direktnih prihoda za državu u prvih 10 godina u visini od oko 7,5 mil €, prihoda od fiksne i varijabilne zakupnine poreza i doprinosa; kao i mogućnosti zapošljavanja 200 ljudi u fazi izgradnje i 75 - 110 direktnih radnih mjesta u fazi rada novog objekta.

Jasno je, dakle, da se posljednjih godina, koje obilježava produžena evropska ekonomska kriza, Vlada suočava sa dodatnim bremenom otpora korišćenju realnih mogućnosti razvoja Crne Gore - u dijelu domaće javnosti. Po mom sudu, prevashodno zahvaljujući političkom interesu određenih društvenih grupa koje vođene željom promjene vlasti u Crnoj Gori ne mare za posledicu zaustavljanja razvojnih procesa sa štetnim posledicama po kvalitet života manje-više svakog građanina Crne Gore i naših budućih generacija. U uvjerenju da je riječ o prevashodno političkoj neodgovornosti dodatno me učvršćuju aktivnosti iste parlamentarne većine koja služeći se takođe demagoškom političkom retorikom, mimo zdrave ekonomske logike, izmjenama propisa bez saglasnosti Vlade kreira nove i neodržive troškove za Budžet Crne Gore posebno u sferi socijalnog osiguranja. Dakle, smatram providnom i neodgovornom namjerom da se s jedne strane odlaganjem investicija osujeti bogatije punjenje Budžeta, a s druge kreiranjem novih troškova takođe osujeti njegova održivost kako bi se dokazala neuspješnost Vlade i neophodnost njene promjene. Prevelika je to cijena za relativno jednostavnu političku namjeru. Vladu, ako je loša, treba smijeniti voljom parlamentarne većine, bez kamufliranja tog procesa izazivanjem dugoročnih šteta po sistem Crne Gore i realizaciju razvojnih planova. A ako nemamo bolju Vladu od ove, treba joj makar omogućiti da nesmetano obavi svoju funkciju i ponese odgovornost za donešene odluke time i doprinese ukupnom uspjehu državne politike i same Države.

U protivnom, plašim se, da nastavkom postojeće prakse možemo generisati mnogo dugoročnije sistemske štete po Crnu Goru nego što smo ih danas svjesni. Jer, narušavanjem Ustavne podjele vlasti i limitiranjem funkcionalnosti državnih organa kreiraju se posledice za čije će uklanjanje takođe biti potrebne godine ozbiljnog rada koje bi svakako produktivnije mogle biti korištene u svrhu društveno-ekonomskog razvoja države.

Zahvaljujem na pažnji!